

Գ Ա Յ Խ Ա Ն Բ

ՊՈՒԼՎԱՐԻԱ

Տարեկան 12 Ձր.

Վեցամսեայ 6 Ձր

ԱՐՏԱՍԱՀԱՍԱՆ

Երկու քիւր մեկ ծրարով

Տարեկան 24 Ձր.

Վեցամսեայ 7 Ձր.

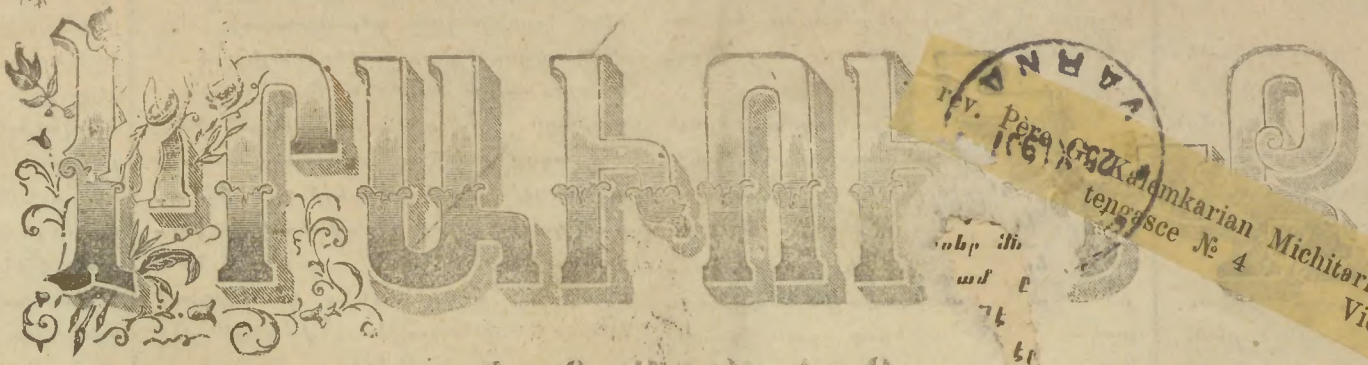
ԱՍԵՐԻԱ

Տարեկան 2 60 Տօր.

Վեցամսեայ 1.50 Տօր.

ԿԱՆԽԻԿ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԸ ՏՈՂԸ
20 ՄԵԹ.

Լ Ր Ա Ք Ի Ր

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն Ե Ն Դ Ե Ա Ղ Ա Ք Ա Վ Ա Ն

Ը ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹ ՍՄԵՆ ՉՈՒԲՅԱԿՈՒԹ Ի Ե ՇԱԲԱԹ

Redaction du Journal

«Travounk»

(Bulgarie) VARNA

РѢД-КЦІЯ

ВЪСТНИКЪ

«Иразникъ»

ΒΑΡΝΑ

Գրողները եւ լեզւ
արդիւր

ՉԵԿՈՅՑ

Անա մէկ ամիս մնաց Ներկայ տարե-
շրջանին լրանալուն, բայց ցաւալի է
ըսել թէ մեր մաս մը բաժանորդները
տակաւին անվճար կը թողնեն իրենց
բաժնեգրիները

Յայտնի է թէ Իրաւունք ունէ կո-
տակցութեան կամ դատակարգի օգկանը
չըլլալով, իր ծախքերը միայն ու մի-
միայն, իր բաժնեգրիովը կը գործէ:
Այս պայմանն տակ, երբ բաժնեգրի-
ներն ալ ժամանակին չը վճարեն, գի-
րին է գուշակել թէ խճաբարութիւնս
ո՞ր անտիճան գծուարին կացութեան
մը կը մատնուի: Այս պարագան յիշ-
ցնելով մեզ պարտք ունեցող բաժնե-
գրիներուն, մանաւանդ գիւղերը, և
գիւղացիս եւ Ամերիկայ քնակողներուն,
կը խնդրուի որ փութեան պարտքերին
գրկել մեր:

Կը խնդրուի նաեւ մեր յարգող գոր-
ծակալներէն որ հաճին փութացնել ի-
րենց յանձնարարուած գանձ մերը:

Մեր կամքին հակառակ Ներկայ
տարւոյ մէջ պակաս եւ կիպատ հա-
տարակաւ թիւերուն տեղ մեր բա-
ժանորդներուն ձրի ցրուելու համար
գիրքի մը հրատարակութեանը սկսած
ենք:

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Խորհմանի մարմինը յանձ-
նուեցաւ հոգին իր արժանաւորա-
դոյն նախորդին Ներսէս Աշտա-
րակեցիի շիրիմին քով: Ամենայն
Հայոց Հայրապետական Աթոռը
թափուր կը մնայ այսօր: Բայց
այս անգամ ուրիշ անգամներուն
նման, նոր գահակալին ընտրու-
թիւնը չպիտի յապալի: Ինչպէս
առջի օր հեռագիրը իմացուցի
Լիւթիանայ Սինոդը ռուս կառա-
վարութեան խնդրագիրը մըն է
մատուցելու, որով կաթողիկոսական
ընտրութիւնը յառաջիկայ Մայիս
ամսուն կատարելու արտօնու-
թիւն կը խնդրէ: Նոյն ցանկու-
թիւնը յայտնած էր Կ. Պոլսոյ
Պատրիարքարանը: Ըսել է հայու-
թեան երկու մեծագոյն հա-
տաճաններու պաշտօնական Ներկա-
յացուցիչները համոժայն եւ ըն-
տրութեան փութացումին: ա-

ռանց որոյ ամբողջ տարի մը ըս-
պասել պէտք պիտի ըլլար լստ
ընկալեալ օրինի:

Ռուս կառավարութեան գոր-
ծադրութեան դրամ Պալատէնիոյ
օրէնքը կը տրամադրէ որ կա-
թողիկոսին ընտրութիւնը կա-
տարող հայ աղային ժողովը
կազմուի Լիւթիանայ Միաբանու-
թեան Ներկայացուցիչներէն, Սի-
նոթի անգամներէն և Հայաստան-
եայց Եկեղեցւոյ բոլոր վիճակ
ներու առաջնորդներէն ու մէյ
մէկ աշխարհական Ներկայացու-
ցիչներէ: Կ. Պոլսոյ վիճակը կազ-
մող թեմերը 45 կը հաշուեն
որոնք մէյմէկ եկեղեցական եւ
մէյմէկ աշխարհական պառա-
մաւոր զրկելու իրաւունք ունին:
այսպէս թիւերը հայերը, Պոլ-
կարին, Ռուսներն և Եգիպ-
տոսն ալ միասին, 90 պառա-
մաւոր պիտի ունենան ընտրող
ժողովին մէջ: Այս ժողովին մաս
նակցողներու ընդհանուր թիւը
130 ըլլալով, միւս քառասուն
անդամները պիտի Ներկայացնեն
Ռուսիոյ Պարոկոստանի: Հնդկա-
տանի Ներկայացուցիչները եւ
Լիւթիանայ միաբանութիւնը:

Ինչպէս կը տեսնուի ընտրող
ժողովին կազմութեան այս ձեւէն
ստուար մեծամասնութիւնը Պոլ-
սոյ Պատրիարքարանին աղբեցու-
թեամբը զրկուելիք պատգամա-
ւորները պիտի կազմեն:

Թէ Տիգրանէ առնուած հեռա-
գիր մը և թէ Պոլսէն հասած լու-
րեր ընտրելիութեան մասին գլ-
խաւորապէս երկու անուններ
ցոյց կուտան, իզիւրիւն և Օթ-
մանեան:

Իզիւրիւնին մասին խօսելը ա-
ւելորդ է, իսկ Օ մանեան իր
գէժ ունի յեզ կազմակերպու-
թիւնները, հետեւաբար ասոնց
աղբեցութեամբ ընտրուած կամ
զրկուած պատգամաւորները, Օթ-
մանեան հայ յեղափոխութեան
առջեւ ճանչցուած է իւրեւ «հա-
կայեցափոխական» բայց պէտք է
նկատել թէ Օթմանեանի այս ո-
րակումը կը տուի իր պատրի-
արքութեան աթոռը բարձրանա-
լէն ասդին: Իսկ երբ անոր պատ-

րիարքութենէն առաջ ունեցած
կեանքը նկատի առնուի, պիտի
տեսնուի թէ «հակադիմադրու-
կան» ըլլալէ շատ հեռի է Այս
նկատմամբ կարելի է անմիջա-
պէս ըսել թէ Պատրիարքարանի
միջալայրը և հոն տիրապետող
քաղաքական պարագաները զինք
ստիպած են որ խոհեմ ընթացք
մը բռնէ, թէեւ մեր հեռուէն
դիտողներու տեսակէտով, խո-
հեմութիւնը նա չափաւորու-
թեան տարած է: Սակայն շատ
հաւանական է որ Օթմանեան երբ-
կաթողիկոս ընտրուի, չափաւոր
խոհեմութեան վերադառնալով, Պոլիս
ձգելէ յետոյ քոյ հայրապետական
աթոռը բարձրանալ:

Հաւանա Պապին և Կերպայ-
ծաւ Հասանեանին բմբոստ Օթ-
մանեանը կարնոյ յեղափոխու-
նորդը շատ հաւանական է որ
անձնուէր կաթողիկոս մը ըլլայ
և սրբէ իր պատրիարքու-
թեան շրջանին ձգած լծուի գի-
ծը:

Մեզ հաւանական կը թուի որ
Իզիւրիւն և Օթմանեան իրրեւ
առաւելագոյն քուէ շահողներ և
իրրեւ արժանաւորագոյն ընտրե-
լիներ Չարին վէ թօյին Ներկա-
յացուին:

ՄՈՒՐԱՏ և ՏԱՄԱՏ

Գահիրէի Հեջ Հրապարակային
Ժ ո ղ ո Վ ը

Նոյ 1) ին կիւրակի օր տեղւոյս
հին եւ վեր. հնչակեան մասնաճիւղե-
րու նախնաճ' ունութեամբ հրապարակա-
յին ժողով մը քարոզեցաւ ի յարգանս
Սասոյ անգղ. գահին հերոս ընկեր
Մուրատի:

Բնախօսներն էին ինկեր Մուրատ
եւ Տամատ: Ամէն կողմ արդէն յայ-
տարաբարութիւններ, որոնք էին որոնք
ժողովուրդը կը հրաւիրէին ժամը 8 կէ-
սին Լաբան-Ընթիցատունը: Եզա
կանը և միակը Գահիրէի ժողովրդի
համար, որոնք փութացած էին ժամը
2 ո. կէսին իսկ զբաւել ամբողջ ըն-
թիցատունը, ուր շարժելու անգամ
տեղ չէր մնացած: Աննի պարզելի է ո-
տեսնել Ներկա եւ Նախնաճ' ունութեան
գեւորութիւնը, անոնք անհամբեր կըս-

պասէին վայրկեանէ վայրկեան տես-
նելու Սասունի դիցադէր, հայ տա-
ռապանքի այս մարմնացում հերոսը,
մարտիրոսացումի այս խոխո զապա-
փալանը, որ յիտ 12 տարուան տա-
ժանակիր դատապարտութեան բարե-
բախ ո թիւնը բռնեցած էր մէջքն ալ
իր գիւքը ունենալու:

Ժամը ճիշտ երեք քսան կանցնէր
երբ երկու ընկերներ կողք կողքի ներք
նստնեակէն ելնելով բնի բաժնացաւ,
իրենց հետ ունեւալով Սուեի ափ
հերոս ընկեր Շաւարշ Շիշմանեանը:
որ ժողովին ալ նախագահն էր:

Ամեն կողմէ օրօտընդոտ ծափահա-
րութիւններ:

Անկեղծութեան այն հերոս տիպարը
ոյուն հանդէպ ամենէն շար ոգիներն
անգամ կը սահմանէին շարժանութեան
յառաջացաւ, շատ յուզուած, անշուշտ
շատ բաւ զգացնէր թէ սեր զէմը կե-
ցողը օրհնատական կամ վարձուած
հերոս մը չէր այլ: Ինքնու աջուսի և
մարտիրոսացումի առաքեալ մը:

Մուրատը հայ տառապանքի այս
զանգուածը, նկատի առնել տուաւ
ներկաներուն Հայաստանի ճակատագ-
րական վիճակը, և անոր հանդէպ
մեր պարտականութիւնները, թէ ինչ-
պէս ժողովուրդը սովի եւ սուրբ մատ-
նուած կըստիպուի հոն բազմութեամբ
մը գաղթել արտասահման:

Թէ միայն միջոց այս շարքին ա-
ռաքը առնելու համար, մեր ամենուս
զոհողութիւնները ի մի բերել և նոյն-
րեւ մեր բազմատանջ հայրենիքին:
Խնդրեց և շարունակ խնդրեց որ այլ
ևս մէկ կողմ չեստեղծուի անտարբե-
րութիւնը և անհասական գժուած հա-
չիւններ և միութեամբ ու համարշ
խութեամբ գլուխ հանենք նուիրական
գործը, նա ընդհան. արտամար ծաղկեց
անպաւտ, ճանաչ ընկերները, հետեւը
նկելով որ ոմա ք լեղափոխութեան գեւ
կէս ճամբան ետ դարձան, ոմաք յուս
աւանտելով քաջուեցան, մէկ մասն ալ
բանտեւ, մէկ փակուած դատապարտ-
ուած անկարող գործելու, և և մնաց-
եալ մասը արդէն անկեղծորէն չը տա-
րին գործը ինչ որ կը պահանջէր, եւ
զեռ առնեց նման մի քանի յոգի խոս-
քերու տպաւորութեան տակ հետզհե-
տէ անկարող եւ ընկճուած զգայ ինք-
զինքը վերջիշտ մնելուն և չիւղ մնե-
րուն մէջ, և փրկացուց խօսքը նե-
րգութիւն խնդրելով Ներկանելու:

Ճիշտ թմ հրաւիրութեամբ ընկեր Տա-
մատ, կ'ընէր արդէն թէ, ի ք ստանձ
նած գերը շատ յաջող զգլխ ախտի հա-
նէք, արդէն իւր խոխո և անվճար
քայլէն յայտնի բրաւ:

Ընկեր Տամատ գլխ իւր կողմ ա-
մենահեղափոխական պարտականութիւն
մը զգաց Մուրատին մանրանկար կեն-

հետ միասին:

Ժամեր 10 կէսին վեհաբանից սկսվեց պաշտօնական անձանց եւ պատգամաւորներին հանդիսաւոր զննարար զէպի տաճար, պատկերով հանդերձ: Պատկերներ ճիշդ թիւը 34 էր, որոնցից 12ը արծաթէ, մնացածը թարմ ծաղիկներէից եւ մետաղեայ: Պատգամաւորներին թիւը հասնում էր 150-170ի, իսկ հիւրերին հետ միասին 300ի:

Պէտք է ասել որ կարգը չը խանգարուեց, չը նայելով անձերու եղանակին եւ ժողովրդի անգին բազմութեան: Պաշտօնական անձանց եւ պատգամաւորներին համար տեղ էր յատկացուած իջման սեղանի երկու կողմերին իսկ ժողովրդի համար իջման սեղանի չըջափակից դուրս: Պատգամաւորները մտնելով տաճար, զրին պատկերները դադար չուրջ, պատուանդանի վրայ եւ ապա աշակոզներէն սեղանի վրայ:

Ժամը 12ին վերջացաւ պատարագը եւ օծումը, եւ սկսվեց հոգեհանգիստը ու վերջին հրաժեշտի մատուցումը: Եզրակացութեանը ու վարդապետները զոյգ զոյգ մօտեցան դադարին եւ համբուրեցին: հանգուցեալ կաթողիկոսի օծված աջը՝ ապա մօտեցան ի համբոյր պաշտօնական անձինք եւ պատգամաւորներին շատերը ու ժողովրդէն շատ կանայք:

Ժամը 12 կէսին դադարը դուրս բերվեց տաճարից եւ սկսվեց թափօրը տաճարի շուրջը զէպի դերեւան: Թափօրը շուրս տեղ կանգ առաւ եւ հոգեհանգիստ կատարվեց: Գերեզմանը փորված էր ներքին Աշտարակցու գերեզմանի կողքին: Թափօրը հասաւ դերեզմանին ժամը 1ին, եւ սկսվեց թաղման կարգը: Երբ դադարը գերեզման իջեցին, առաջին հողը ամեց նրա վրայ Ուրէն Ուրմանը, իբրեւ ամենամօտիկ ազգականը:

Ժամը 2ին վերջացաւ թաղումը եւ գերեզմանը անկվեց: Մետաղ արքեպիսկոպոսը եւ տեղապահ Գեորգ արքեպիսկոպոսը զաւրանականներ խօսեցին, որից յետոյ պատուական անձնք եւ ամբողջ հոգեհորականութիւնը հեռացան:

Սկսվեց ճառախօսներին ատենարանութիւնը:

Առաջ խօսեց Ս. Զաւարան, չարտասանելով ոչ մի անգամ «յիզափոխական» խօսքը, ինչպէս սպասվում էր Դաւիթակցութեան զրամ պատկեր մակապրութիւնից: Նա գլխաւորապէս նկատարեց խորհրդանի անցեալ գործունէութիւնը եւ նրա մատուցած ծառայութիւնները թրքաւոր ժողովրդին:

Երկրորդը խօսեց Ռուսերէն կիպիճէ՝ վրացիներին կողմից, ցոյց տալով թէ հանդուգեալ կաթողիկոսը որքան նըպաստեց հայ ազգի շարոյակին եւ մետաղաւոր վերածնութեան:

Երրորդը խօսեց Հ. Առաքելեան: Յայտնելով որ ինքն ճիշտ 15 տարի առաջ այդ նոյն վայրում նոյն քարի վրայ քարձարացած առաջարկեց իջման ամենօր գոլեմարված համազգային ժողովին ընտրել ամենայն հայոց կաթողիկոս Ուրմանին եւ ժողովը միաձայն ընտրեց իր առաջարկը, — ատենարանը շեղեց, թէ այն ժամանակ նա ասաց՝ «Ուրման մի անձ է, որ գիտէ տալ զԱստուծոյն Աստուծոյն եւ զկայսերն կայսերն: Այսօր 15 տարուց յետոյ, մասնակցելով Ուրմանի յուզարկաւորութեան, ես եւս կամեմ ունենալ զԱստուծոյն Աստուծոյն եւ զկայսերն կայսերն: Ապա նա այն միտքն յայտնեց, թէ Ուրմանի տեցեալ փառաւոր գործունէութիւնը հանրածանօթ է՝ կաթողիկոսական շրջանի գործունէութիւնը՝ պէտք է թողնել

պատմութեան անաչառ զննատութեան «Բայց — չեղող նա, — ես չեմ կարող, իբրեւ հրապարակախօս, իբրեւ գրչի մշակ եւ զինոր խորին յարգանքի հարկ չի տալ այն մարդին, որ առաջին հրապարակախօսը հանդիսացաւ Հայաստանի խորքերում, հիմնելով տպարան եւ թերթ մի այնպիսի ժամանակ, երբ ոչ ոքի մտքից անցնել չէր կարող, երբ նոյնիսկ այսօր ոչ ոք իրագործել չէ կարողանում: Ես չեմ կարող խոր կերպով գլուխ չը խոնարհեցնել մտքի եւ գրչի այն զինւորին եւ մշակին առաջ որ Թուրքահայ հրապարակախօս էթեան մէջ յեղափոխութիւն տալիս, այն ստեղծագործողի առաջ, որ տուեց մեզ «Վանագոյթի» եւ «Հայագոյթի» նման քառաստեղծական երկերը» (*):

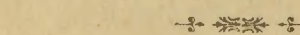
Ապա սկսեցին խօսել եւ ուրիշ անձինք բայց պատգամաւորների մի մասը սկսեց զիմել սեղանատուն, ուր ճաշ էր պատրաստուած 300 հոգու համար: Սեղանի վրայ նստած էին տեղապահը, եպիսկոպոսները ու բոլոր պաշտօնական անձինք եւ ապա պատգամաւորները ու հիւրերը: Ծաշի վերջին տեղապահ Գէորգ արքեպիսկոպոսը, բաժակ առաջ տրակելով «Վանա հանգստութեան հոգեւոյ Սկիւտիլի կաթողիկոսի», Մայր Աթոռի կողմից շնորհակալութիւն յայտնեց ուստի քարձար կատարութեան ի դէմս Փոխարքայի, որ բարեհաճել էր յատուկ պատգամաւորներ ուղարկել եւ իր ու ամբաստու կողմից պատկերելով հայոց եկեղեցու կրած կորուստի առիթով շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ բոլոր օտարազգի եւ հայ ներկայից եղանակներն ու պատգամաւորներին:

«Մշակ»

(*) Ոստան է նաեւ Ա. Վանանի իբր պատգամաւոր Ամերիկայի եւ Պուերթո-Րիչոյ (*) հարկութեան:

Մ. Ո.

ՌԱԶՄԻՆԻ ԽՄԲԱԿՐՈՒԹԵԱՆ

Հետեւեալ նամակը քանի մօր առաջ Ռաւմիկի խմբագրութեան շրջան եւ ի օհեր ճշմարտութեան հրատարակելու խնդրանքով, եթէ չը հրատարակէ հաճեցէք դուք հրատարակել:

Պատ. Խմբագրութիւն «Ռաւմիկ» թերթի

Նախ իմ յարգանքներս կը յիշեց եւ ձեզ եւս ալ դրաշար եւ Պոլիս 1885էն մինչեւ 1886 թուականը եղեր եւ Պոլսեանի տպարանը աշխատող զրաշար: Ժամանակի բերմունքները զիս քնքիւն հաս, ի Շուշու, եւ ես հոս կանաչեղն ծախելով կը գրադրեմ եւ պատ. Աստարաների հոս գտնուած միջոցին գործեր եւ անոր դրաշարական գործերը: Ամառը «Իրաւունք» լրագրի գրաշարները գործադուր բրած էին եւ Տիար Գուրպէթեան գրած էր ինձ որ երթամ թիւրք վրաս ունելով շրջանակեմ գործը, գացի եւ սկսած գործել, այսպէս նախորդ գրաշարները մնացին անգործ եւ քանիցս զիս աշխատեցն ու ձգեմ գործը ու հեռանամ, ես անտեղի գտայ անոնց ընթացքը քանի որ Տիար Գուրպէթեան չէր լիւր չուրման եւ իրենց վարմունքը չզայնական ըլլալէ ետք ետքի խելաւորութիւն չէր, եւ այսպէս ըսի իրենց «եւ գոհ էմ կուլեկէս ա միս կը մնամ քանի որ եկած եմ մէ-

կերնիդ եկէք գործեցէք հետս եւ իմ երթալս յետոյ նորէն երկու քիթ սկսեցէք գործել, եւ ես այդ մէկ ամսու միջոցին համոզեցի Գուրպէթեանի որ օր մը նորէն նոյնը կընեն բայց իմ վիճակս չէր ներքի մնալ ի վառաքանի որ բազմաշրջան ընտանիք մը ինծի կը նայի եւ թէ կանաչեղէնի խանութս զոց մնացած էր վերջապէս շատ թախանձելով եւ այդ պարտնենքը պատշտ խօսք տուի աշխատելու 20 օր առաջ իմացնելով միայն գործը ձգելու եւ Տիար Գուրպէթեան իմ ամբողջ աշխատեց վճարեց եւ ես իմ շնորհակալութիւնս յայտնելով հարկայ երկու գոհ մնալով իրմէն:

Օր մը Տիար Պոլոս Էսթրաշահանը քովս եկաւ ու ըսաւ թէ «Ռաւմիկ» գրաշար պէտք է, կերթա՛ս, ամենական 50 կամ 60 ֆր: Ըսի չեմ կրնար, երթալ, ըսաւ եթէ քիչ է բան մօ ըսէ գրեմ ըսի բան մը չեմ կրնար քիչ քանի որ ահա կը տեսնա վիճակս, Ժեյրուի մայր, ընտանիք զաւակներ ու խանութ որո՞ւ ձգեմ ո՞ր երթամ: Ժամանակ մը վերջը Տիար Գուրպէթեանը գրեմ «տեսա՛ր անաւարկ Արմենակը մէկէն գործը ձգեց Թիւրքէ՛ գնաց», եւ ես խօսք տուեմ էի որ եթէ երբեք գործը ձգեմ եւ կուգամ ուստի նորէն երթալս պէտք էր բայց ինչ որ է ես չի կրցի երթալ եւ ան ալ իր գործը այժմ կարգի դրած է: Հիմա Ռաւմիկի մէջ գրաշար Պ. Ռաւմիկի կողմէ «Իրաւունք» խմբագրին հիմ գրուած անպատուաբեր տողերը ստիպեցին զիս որ գրեմ ձեռ արդարաւորութեան արեւմտեան տարիներ որ «Իրաւունք» գրաշար է եղեր յիշեալ պարտը չի վայելէր որ այդպէս գրէ իր գործադրող համար որ ամէն զոհողութիւններ կընէ իր այդ անցուկ վիճակին մէջ գրաշարներուն իրաւունքը վճարելու մասին:

Եւ սիրելի, ինչ կը կանխէք եթէ խորհնք, գործադրող գործադրին եւ գործադրող գործադրին վրայ միշտ իրաւունք կրնան ունենալ եւ այդ տեսակ գրութիւններ գործի տէր մարդոց զգուշեմ միայն կը պատճառեն եւ զուք եւս գործի ահը ըլլալով օր մը եւս ծաւաւ մի տրասցէ ձեզ կը պատահի հաւաքացէք ես ցաւ միայն կը զգամ որ գրաշարական գասուն մէջ այդպիսիներ երեւան եկեր են:

Մնամ յոյժ յարգանք
ՆԵՐՍԷՍ ԲԻՐՏԵԱՆ
Շուշու, 18 նոյ.

Այս նամակը՝ որ անկողնակալի մը վրայ թիւն է կը հրատարակենք անսելով թէ «Ռաւմիկ» իր յարգանքը պայտիկու, համար չէ հաճած զայն հրատարակել, այլ իր սիրանկները բացի է միայն աղտոտակերտ առջեւ:

Այս անգամ «Ռաւմիկ» հրատարակել է միայն Համբարձումի նամակը: Այս այն Դաւիթակցական Համբարձումի է զոր մեր քով առած էինք՝ իր թախանցանքին վրայ, ինչ որ կը բացատէ վերի նամակը:

Համբարձում իր կուսակցութեան օղակներն հաճոյակատար ըլլալու համար, կուրանայ իր մեզ ըսածը ուրիշներու առջեւ թէ «զինք «Ռաւմիկ» 60 ֆր. ամսականով, լեզած են, բայց ինք չէ գացած տունը միշտակ չըցընեալու համար, որովհետեւ եղաւ չըցընելու պիտի երթայ»:

Ներսէս մեզ ուղղած իր մասնաւոր նամակով կըսէ. «Վերջը այս եղաւ թախանցան եկանք որ սա լուսակցական խոգրի, որ կու գին չարչարել զձեզ տեսակ, տեսակ վա՛յ անոնց»:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տէր Բարիէն Մ. Վ. Արմաշու վանքին փոխ վանահայր կարգուած ըլլալով, Պատրիարքական կոնդակը շրջաւոր է:

— Սերաստիոյ նորընտիր առաջնորդ Տէր Թորգոմ Մ. Վ. Գուշակեան Պոլիս հասած, ըլլալով քիչ օրէն կը մեկնի իր նոր պաշտօնատեղին:

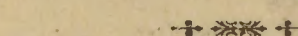
— Տէր Սմբատ Մ. Վ. Սաստիթեան Կարնոյ առաջնորդ ընտրուած է: Այս եկեղեցականը Շապին Գարահիսարի առաջնորդ ըլլալով, այժմ թափուր կը մնայ այս վիճակը: Մանգումէ կիմանայ թէ Տէր Շաւարշ վրդ. Գարահիսար պիտի շրջաւոր առաջն. փոխաւորդի պաշտօնով:

— Մարգարէի Գուշակեան գիտական եւ Աստուածաբանական շրջանը աւարտող եւ 20 տարիներէ ի վեր բոլորականաց քարոզիչ Տ. Սարգիս Աճէրեանը Ռուսիայի (Կոնստանդնուպոլ) Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն վրայ քահանայ ձեռնադրուել է Տէր Խորէն աստուծով:

— Պէրուկի Գրանտ բժշկական վարժարանի քննութիւնները ի ներկայութեան թուրք եւ եւրոպացի քննիչներու կատարուած են: Հայ ուսանողներէ տօքթօրու թեան վկայական ստացած են 3 գաւառացի երիտասարդներ եւ մէկ հայ ալ գեղադործութեան եւ 13 հայեր այս տարի նոյն վարժարանը ընդունուած են:

— Պոլսոյ Պէրպէրեան վարժարանին ի նպաստ կազմակերպուած նուագահանդէսէն դրամական զուտ արդիւնք գոյացել է 300 օսմ լիրա:

ՎԱՐԳՈՆ ՍՊԱՆՆՈՒԱՆ

Ռուսչուքէն ստացուած հեռագիրներ եւ իրիկունը հասնող ծամբորդներ կը հաստատեն թէ Շարժումի խմբագիր եւ գաշակցական նախկին գործիչ Վարգոն սպաննուած է Ռուսուպի մէջ, Համա-Էօֆիի կողմը, իրիկուն ժամը 7 կէսին: Վեց հարուանեայի երկու գնդակներ անոր գլուխէն ու կանակէն ծակած անցած են, մահը քնկերական եղած է:

Դէպքի միջոցին վարդօին քովէն անցնող հրէայ մը ըսած է թէ գնդակ արձակողը գործադրի կապոյտ զգեստ հագած երիտասարդ մըն էր որ խոյս տրուած է մթնօթեան օգտուելով: Հարցաքննութեան ենթարկուած են Խաւրովեան, Սեւպոլսեան եւ ուրիշներ ինչպէս կերուայ տէրօրիստը ազատ է:

Կը ցաւինք որ կինը եւ երկու փոքրիկները որք կը մնան: Վարգոն իր ընտանիքը Եւրո-

Издатель: Д-ръ М. Торосиянъ